

EEN ZINGENDE TOREN ZONDER BEIAARDIER.

We trekken ook naar Gent, de stad, die in onze geschiedenis zoo'n groote rol speelde. En we denken al van zelf even aan de Artevelde en aan de wollenijverheid, aan den ouden bloei. Omstreeks 1300 bouwden de Gentenaren hun belfort. Dit werd hersteld en voltooid in 1912-13 en in het laatste jaar ingehuldigd.

Een rijmpje komt u zeker wel op de lippen :

“ Mijn naam is Roeland,
Als ik klep is 't brand,
Als ik luid, triomf in Vlaanderland. ”

Roeland was de groote gemeenteklok van Gent en dikwijls riep ze de burgers ten strijde, als de vrijheid bedreigd werd. En de ambachten en neringen luisterden naar dien wachter in hun halletoren.

Maar Roeland luidde ook wel bij feest. En zoo was het in 1500, toen Karel V in het Prinsenhof werd geboren. Karel was een Vlaming, een Gentenaar... Nu zou men een eigen heer krijgen, van wien men hopen mocht, dat hij zijn volk eens wat anders zou geven dan belastingen. Een Vlaming als graaf. Die zou toch als een vader zijn. En daarom vierde Gent bij die geboorte luidruchtig feest... en boden de gilden het wichtje prachtige geschenken aan.

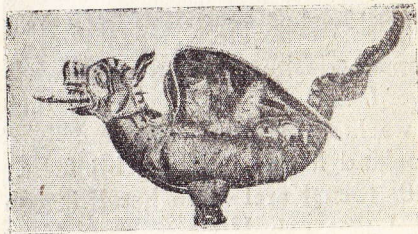
Maar de hoop werd niet verwezenlijkt... Karel V voerde veel oorlogen en eischte ontzaglijke sommen van de Vlamingen. Op 't laatst weigerde Gent. 't Was in 1540. Karel V zou zijn vaderstad straffen. Hij rukte er heen met een leger huurlingen. 't Was toen, dat hij voorname burgers liet dooden en dat anderen hem barre-

voets en met een strop om den hals vergiffenis moesten vragen. Hij liet ook de beste keuren vernietigen. En Roeland ! Ha, Karel haatte die klok, naar wie de ambachten en neringen zoo trouw luisterden ! De vorst liet ze uit den toren werpen en in stukken slaan.

Later werd het metaal toch gebruikt, als spijs voor nieuwe klokken.

Op het belfort staat een draak... Een overlevering zegt, dat de Gentenaren ze na den slag bij Beverhout te Brugge roofden, nadat de Bruggelingen hem uit Konstantinopel hadden meegebracht.

Dan weer heet het, dat de Gentenaren hem te Biervliet haalden, nu een vervallen dorp in Zeeuwsch-Vlaanderen, maar eens de bloeiende havenplaats, waar Willem Beukelszoon het haringkaken uitvond.

De Draak te Gent.

Maar in waarheid werd de draak eerlijk door de Gentenaren gekocht, en men kan het in de oude rekeningen nog zien. Trouwens deze draak is nieuw. De oude staat heelemaal versleten in het museum van 't belfort.

Zoo spreekt dit monument ons van Gents geschiedenis, van een voortdurende worsteling voor de vrijheid. Het reist daar fier tusschen twee indrukwekkende kerken, Sint-Baafs en Sint-Nikolaas.

En van heel verre reeds ziet men in de omgeving die torens oprijzen.

— Van hier kunt ge Gent zien, is voor menigen molenaar of landbouwer een gezegde, om u te bewijzen, dat men op den molen of bij de hoeve zeer hoog staat.

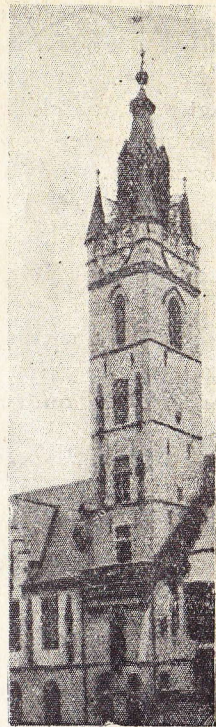
In de oude hallezaal bevindt zich een bureel waar toeristen allerlei inlichtingen over de stad kunnen krijgen.

In het belfort hangt Gents stadsbeiaard en dus staan we nog eens bij een zingenden toren. Maar we willen er liever op.

Zonderling is het, dat zoo weinig Gentenaren het belfort beklimmen. Velen weten niet, dat zulks toegelaten is voor een billijk prijsje.

We begeven ons dus in de groote hal, waar we een kaartje nemen. Dan een paar trapjes op en we staan in een museumkamer, waar ons vooral een voorwerp treft, dat met het belfort in verband staat. 't Is een oude, groote koffer. Van 1402 tot 1540 werden daarin de keuren der stad bewaard. 't Is deze kist, die Karel V uit den toren liet sleuren, om aan Gent zijn beste voorrechten te ontnemen. In 1540 bracht men de koffer naar 't stadhuis met de stukken, welke de despotische vorst aan de gemeente had gelaten.

En nu weer een trapje op. Zoo bereiken we een tweede museum-zaal. Hier is heel wat te zien, doch we letten thans alleen op wat met ons onderwerp in verband staat. Aan den muur hangen talrijke platen, het belfort op verschillende tijdstippen voorstellend. Een klok tikt en

Het Belfort
te Dendermonde.

ze wordt in beweging gebracht door een uurwerk dat reeds 13 jaar vervaardigd werd na de uitvinding van den slinger door Huyghens. Men meent dus, dat 't oudste van België is. Het komt uit den kerktoeren van Sint-Goris-Oudenhove. Nog rustig en regelmatig gaat de slinger heen en weer als in den tijd onzer vadersen. Verder hangt een klokje. Tot in 1881 bevond het zich in 't huis der huidevetters op de Vrijdagmarkt, en het diende vroeger om 't begin en 't einde van de lijnwaadmarkt aan te kondigen. Dan zien we nog afgedankte klokken van den beiaard.

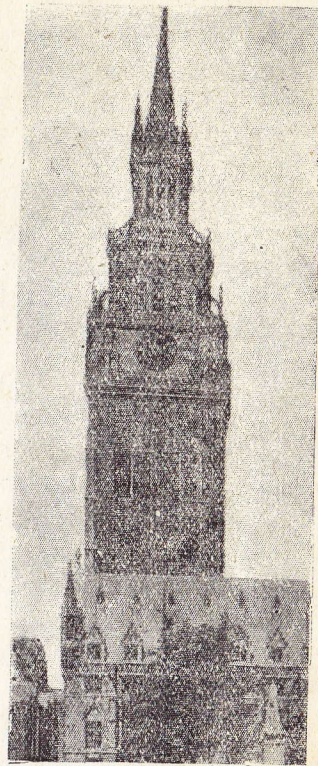
Laat ons nu naar de eerste verdieping klimmen. Hier wacht ons den torenwachter naast zijn lift. Want ja, in dit belfort maakt men het den bezoeker gemakkelijk. Zoo is de toren ook ruim van elektrischen gloeilampjes voorzien. Ge houdt misschien meer van de oude wenteltrap in het half donker. Nu, ge kunt « te voet » klimmen en 't licht wordt maar opgedraaid waar we 't noodig hebben. We stijgen nu. Een eigenaardige tocht... In de schemering zinken voor ons groote, holle kamers, gebinten..., dan klokken, alles zoo geheimzinnig. De voetgangers verliezen het natuurlijk van ons, want spoedig zijn we boven, op de vijfde verdieping. Na nog een eindje trap en we staan op den omgang en genieten het prachtig gezicht op de stad en de omgeving. En 't valt ons weer op, hoe Gent de stad der torens en monumenten is, maar ook der fabrieken, en dan der grachten en bruggen, al werden reeds veel vaarten gedempt.

Thans weer een verdieping terug en we zien de groote klokken, de bassen, die eigenlijk beneden moesten hangen, omdat ze nu in den beiaard de kleinere overstemmen. Er zijn er hier vier, de zwaarste in 't midden. Ze weegt 6050 kg. en heet « Roeland », maar 't is natuurlijk niet de oude en echte van dien naam. Ge weet reeds, hoe men met de stukken van de Roeland der Gentena-

ren uit de 16^e eeuw andere klokken hielp gieten. 't Zijn deze... Roeland is echter stom nu, want in 1914 barstte ze bij 't luiden. Dit geschiedde ook met elektriciteit.

De Duitschers hebben haar toch eens willen gebruiken, om hier in de stede, die ze onderdrukten, een overwinning te vieren, maar bij het valsche geluid, dat uit 't belfort kreesch legden ze haar gauw stil. Hoor, het heel uur slaat, en 't is op een dezer klokken, dat de hamer bonst... Vier klokken spelen in den beiaard mee.

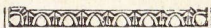
De torenwachter, een jonge vriendelijke man, die heel goed zijn taal spreekt en het belfort door en door kent, laat ons nu in de lift zakken naar de beiaardkamer. We zinken voorbij een verdieping, waar 't uurwerk staat. Hier zien we dus het klokkenspel. De Gentsche beiaard telt 52 klokken; we kennen er reeds vier en nu bevinden we ons bij de achte-veertig overigen. Ze omringen het klavier, doch een beiaardier kon niet met ons meegaan, want op dit oogenblik bezit Gent er geen. Anderen komen 's Zaterdagsavonds, in den Zomer, concerten geven. De meeste klokken zijn Hemony's en De-

Het Belfort van Gent

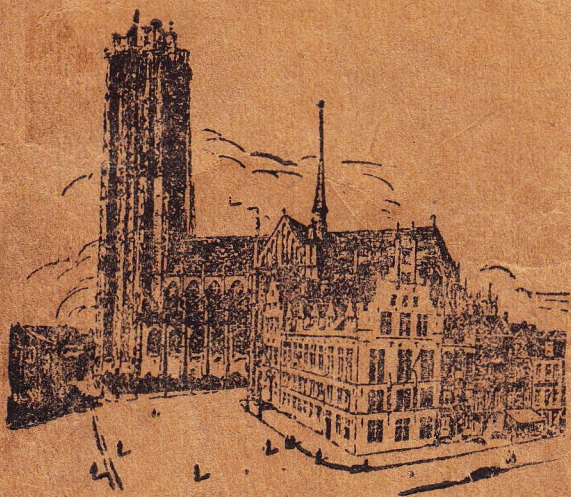
mony's, welluidend van klank. Enkele kleine, groote bellen feitelijk, spelen alleen met klavier. We bewonderen eveneens hier het fraai beeldwerk, en dan slaan we een blik op den trommel.

En nu met de lift of te voet terug naar beneden.

A. HANS.

DE ZINGENDE TOREN

Uitgave A. HANS, Kontich.